Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Félév re 5frt.
Három hóra 2 frt 50 kr.
Egyes szám 10 kr.
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz Vecsey-ház földszint a szerkesztőséghez bérmentve küldendők.
Hirdetési dij:
5 hasábos petit sorért **5 kr.**

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Nyilttéren megjelenő közlemény 5 hasábos sora **15 kr.**
Nagyobb terjedelmü, mint szinte több izbeli hirdetések alku szerint a *legolcsóbb árért.*
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön **30 kr.**
Előfizethetni helyben: ***Telegdi K. Lajos*** és ***Csáthy Károly*** könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

Lesz még restauratio!

⊙) Ha az alkotmányos polgártárs, tán kissé önző érdektől is elkapatva, valami ügyében rosz végzést, vagy itéletet kap, vagy ha a tisztviselők egyikét, vagy másikát, hivatalkörében rejlő hatalma gyakorlása közben túlzásra ragadtatva szemléli; s ha mivelt emberhez illő s mivelt ember irányában tanusitni kellő bánásmód helyett hetyke, vagy épen durva eljárást tapasztal, haragjában oda veti könnyedén a hatalmas szót: lesz még restauratio! —

De a magyar embert nem kell oly poltronnak gondolni, hogy csakis magán érdekei vinnék azon gondolatra, melyet tisztujitás tartása iránt szavakban fejez ki.

Ha lanyha, közönyös, annyival inkább, ha szivtelen, vagy épen lelkiismeretlen eljárást tapasztal a közügyekben, — tudván, hogy a közügy az egész közönség összegét érdekli — még erősebb hangsulyt ad alkotmányos érzetének, mely a bajok orvoslását a tisztujitási vérfelfrissitéstől várja és reméli.

Mig egyfelől a választók uj reményt kötnek a tisztujitáshoz, addig a választás alá eső egyének, mintegy ösztönszerüleg vonattatnak azon irányba, hogy a közbizalomnak kellőleg megfelelni igyekezzenek.

Akik e nemes ösztönt nem érzik keblökben, vagy akik azt magokban elnyomni akarják; akik más szerepet akarnak játszani, mint ami megegyezik a m e g b i z o t t jogkörével, — azok alkotmányos fogalmak szerint nem lehetnek hasznosak a közönségnek.

Ha pedig választók és választottak egyiránt át vannak hatva azon kötelességérzettől, hogy a választási jog alkotmányos gyakorlása a közjó szempontjából történik: nagyon természetes, hogy a tisztujitás által e g y i k f é l e n s e m e j t e t h e t i k s é r e l e m. —

Midőn legelőször kifejezést nyert azon gondolat a legközelebbi időben, hogy a törvényhatóságo[illegible] rendezése s a biróságok szervezése iránti t[illegible]nyjavaslatok küszöbön állta miatt, az idén, a választási 3 év lejártával, nem kellene tartani tisztujitást: határozottan sorompóba léptünk ezen téves nézet és alkotmányellenes felfogás ellen,

Igyekeztünk kimutatni, hogy a törvényt és törvényes gyakorlatot, mig azok el nem töröltetnek, meg kell tartani.

Elmondtuk, hogy a közügyek iránti érdekeltség s az alkotmányosság iránti fontos tekintetek nagy mérvben sérülést szenvednének azáltal, ha a tisztviselők, visszaélve a közönség által rájok ruházott joggal, a közönségtől nyert bizalmat a közérdek, az alkotmányos felfogás s a törvényes szokás megrontására forditanák. . . .

Jeleztük, hogy az alkotmányos kormánynak magának legfőbb kötelessége: őrködni a törvények végrehajtása s a közjólét felett; és már csak ezért is minden indok arra utal, hogy, az 1867-ben 3 évre megválasztott tisztviselők megbizatása lejárván, a tisztujitást meg kell tartani. . . .

Csakis a kormánykörökben, s a kormánylapokban láttuk halvány szinezetét azon véleménynek, mely opportunitási szempontból, a hozandó törvényre utalva — ami ki tudja, milyen és mikor lesz — elhalasztandónak vitatja az idei tisztujitást.

Sőt kormánypárti nevezetesebb férfiak is vagy nem védték amaz alkotmányellenes nézetet, vagy nyiltan a törvényes szokás és alkotmányos jog gyakorlásának fentartása mellett nyilatkoztak.

Ugy, hogy a tisztujitás elhalasztása iránti vélemény az alkotmányos jogérzet hangos nyilatkozatai ellenében, egyes kiáltó szónak vehető a pusztában, mely nem bir hatással, senkit sem lelkesit.

Az 1867-dik év óta megváltozott közjogi viszonyok, társadalmi állapotok, s a megbizott tisztviselők sáfárkodása körüli tapasztalatok, más nézeteket, más vélemény-csoportosulást idézett elő; s a választók soraiban uj elemek képződése, uj tényezők alakulása foglalt helyet.

A teendők iránya, minősége is sokban változott.

Mindezek hangosan indokolják, hogy friss elemek jussanak a választók és választandók soraiba; mert az alkotmányos jog gyakorlását azoktól, kik időközben lettek arra hivatva, oly alkotmányellenes vélemény ked veért — mely a törvény megtartását elodázni kivánná — elvonni nem lehet. . . .

Ime Debreczen város közgyülése még kérdésbe sem vette, hogy vajon a legközelebbi májusban megtartassék-e a tisztujitás; hanem a városi hivatalok szervezése végett kiküldött bizottmányra vonatkozó végzésében csak mellékesen emlité fel az alkotmányos ut követése iránti határozott szándékát, a szervező bizottmány kinevezése indokául eképen: — „hogy miután a tisztujitás folyó évi májusban meg fog tartatni" stb. . . .

Ime Pest város választó polgársága kérvénynyel járult az országgyüléshez Pest képviselő testületének azon csodálatos és alkotmányellenes irányzata ellen, hogy nem akarja megtartani a tisztujitást!

Ime, az oly régen hiresztelt törvények, melyekre hivatkoztak a tisztujitás elhalasztása végett, még pólyájukból sem keltek ki! . .

Az alkotmányos jog gyakorlásának elvonása megölné a polgárok jogérzetét; romba döntené a bizodalom megszakadtával a közhivatalok tekintélyét; felbontaná a rendet; — meglazitná a fegyelmet s a törvények iránti tiszteletet; s a hivatalában a választók akarata ellenére megmaradó tisztviselőket utálat és megvetés követné a ferde uton, melyen tévedeznének; közmegromlás veszélye nőne ki a törvény lábbal tapodásából. . . .

Ne kárhoztassuk tehát el az alkotmányos polgárt, ki joggal igy kiált fel: „l e s z m é g r e s t a u r a t i o!"

Szent Péter öröksége.

Most, midőn a pápa csalhatatlanság hitágazata iránti papi törekvések izgatottságba hozták a világot alkalomszerünek tartjuk K o v á c s Ferencz debr. főiskolai tanár urnak „Egyetemes és részszerü egyházjog alaptanai" czimü jeles müve uj 2-ik kiadásából mutatványul közleni a következőket:

A római hierarchia nem egyéb, mint a héber theocratiának a keresztyénséggeli kiegyeztetése. Alakult lassan, az idők folyama által teremtett adatok gondos összegyüjtése, az időszellem ernyedetlenül következetes feldolgozásából s mint bevégzett rendszer a XI. században lépett fel. — A számitó gondolat erősebb lőn a vasnál, mely a világot leigázá, a kornál, mely pedig a nyers anyagi erőt tisztelé. Alapja: Péter római püspöksége; oly alap, mely a kritikai t örténelem előtt ingadozik. — Péter apostol fensőbbségét onnan következtetik, hogy: 1.) Jézus mondá: „te Péter vagy és e kőszálon épitendem egyházamat." Igen de az ur szavai nem Péter egyéniségére vonatkoztak, hanem az igaz értelmük imez: „te Péter (kőszikla) vagy" azaz: azaz oly erős vagy hitben, mint a kőszikla „és e kőszálon" vagyis azon hiten, mint alaptanon, mely ama vallomást tevé: „te vagy Krisztus, az élő istennek fia," lenne az uj szövetségnek azon egyháza felépitve, melyen „a pokol kapui sem diadalmaskodhatnak." (Máté XVI. 18. 19.) — 2) Jézus, Péternek legelőször, több apostol társai előtt adá a kötési és oldási hatalmat. Igen de e meghatalmazásban a többi apostol is hasonmódon részesült. (Máté XVIII. 18.) És ha Péter főnöksége megállapittatik ama szavak által, nem kérdezendették később a tanitványok: kicsoda közöttök a legnagyobb, s eme kérdésre a mester nem állitott volna elő egy gyermeket, mint kiben a hatalomvágy ragálya még nem vett erőt. Sőt a nagy mester nemcsak hatalmat nem adott tanitványainak, de még e czimet is eltiltá tőlük, mondván: „egy a ti mesteretek a Krisztus, ti pedig mindnyájan atyafiak vagytok." „Valaki pedig magát felmagasztalja, megaláztatik." (Máté XXII: 8. 12) — 3) Kiválólag neki igértetett, hogy Krisztus imája folytán, hite nem fogyatkozand: „De én imádkoztam éretted, hogy el ne fogyatkozzék a te hited, te azért idővel megfordulván" stb. (Luk. XXII: 32.) — Igen de eme szavakat Krisztus azért intézé Péterhez, mert tudta, hogy megfogja őt tagadni; világos ez következő szavaiból: „mondom néked Péter:" „ma nem" megy le addig a nap „mignem megtagadod háromszor, hogy te ismertél engemet." (Luk. XXII. 34.) — 4) Az evangyelisták mindig első helyen emlitik őt. — Ez azonban, ha nehány helyen előjő is, esetleges dolog; tény az, hogy az apostolok mitsem tudtak Péter hatalmi elsőbbségéről. Az apostolok, Samaria elfogadván az evangyeliumot, Pétert (és Jakabot) küldték oda kézfeltevés végett; miből világos, — hogy vele azok rendelkeztek. Sőt Pál őt többször megfeddte. (Gal. II. 11—21.) Az apostoli gyüléseken pedig senki sem elnökölt mint tekintély. — Végre Péter maga sem tudott a hatalmi előnyről mitsem; mert magát több helyen Krisztus egyik apostolának vallja; az ‚egyik' szó pedig az egyenlőség bevallása. De ha Péter birt volna is felsőbbségi előnynyel, azt a római püspököknek át nem adhatta; mert Rómában ő gyülekezetet nemcsak nem alakitott, de be sem is bizonyitható, hogy valaha ott lett volna. — Pál mondja, hogy Jakab, Kephás (Péter) és János, az egyház oszlopai, formaszerint kezet adtak neki, hogy ő legyen Barnabással együtt a „népek" amazok pedig a héberek apostolai. Lukács Pállal Rómában lévén, irá történelmi müvét (61. évben); de Péternek állitólag 43-ban Rómában létéről egy betüvel sem emlékszik meg. Továbbá, történelmi tény, hogy Claudius alatt Rómából kiüzött zsidók közt volt nehány keresztyén is; ezek között a történelem, jelentéktelen nevekről is megemlékezik, mig a „római egyházat alapitó" Péterről mélyen hallgat. — Tény az is, hogy Claudius 54-ben halt meg s hogy Néró csak 13 évig s igy 67-ig uralkodott. Azonban, ha Péter, mint állittatik, 43-ban alapitá adott szava ellen a római egyházat, és azt 25 évig kormányozá, 68-ban kelle megfeszittetnie, és pedig — mint mondatik — Néró által. Ez pedig történeti képtelenség. E bizonytalan habozáshoz járul még, hogy Pál, Rómából intézett leveleiben Péter ott létéről egy betüt sem ir. Sőt a szolgálatban munkatársul egyedül Kelement nevezi meg. (Filip. IV. 3.) Pál 66. ujra Rómába jő s Néró vérszéke előtt vádoltatván irja: „Első vallatásomkor senki sem jött segitségemre; elhagyának mindnyájan." Ha Péter, a „rendületlen vértanu" római püspök lett volna, erkölcsi létének megtámadása nélkül, nem lehet feltenni róla, hogy apostoltársa védelmére nem sietett. De ha Péter Rómában volt is, miután az ottani gyülekezetet Pál apostol, nem pedig ő állitotta fel, annak első püspöki jogával sem birhatott s ezért mert ő hatalmi előnynyel nem birt apostol társai felett, — azt, mivel ő maga sem birt, másra át nem ruházhatta. Daczára eme tényeknek a történeti fejlődés alatt, az apostoli egyházak között, a római különösen kiemelkedik; részint mert története apostol (Pál) névvel volt kapcsolatban, melyre a szentiratok, mint az ur kiváló közegére mutatnak; részint mert a világuralom főhelyén létele miatt, oly központtá vált, melyhez a messzeterjedő közlekedés számos egyházat füzött; — részint mert nyugoton nem volt apostol által alapitott több egyház. Ezen helyzet az itt levő püspököknek nemcsak különös tekintélyt kölcsönzött, hanem utat nyitott a személyes egyházi uralom megnyerésére is, amely már III. században Péter apostol joga öröklésének eszméjében lelte fel támpontját. Ezen eszme kifejtését legelőször Cypriánnál találjuk; de azért még ő is hatályosan védi a püspökség egyetemlegességét, ezen nézet azonban a nyugoti egyház azon törekvése által, hogy az egység gyakorlatilag is elő legyen tüntetve, csakhamar félreszorittatott. A nicaeai zsinat a római püspöknek már nagyobb hatalomkört tulajdonitott, mint egy közönséges metropolitának. Milyen terjedelmü volt azonban ekkor e hatalom; afelől közelebbi adataink nincsenek. Eként tovább fejlődve, a zsinatok által is elismert főhatalommá kezdte magát kinőni. Az V. században már kimondatott, hogy minden jelentékenyebb ügynél (causae graviores) Róma legyen az utosó folyamodási hatóság. Nevelte a püspöki hatalmat és tekintélyt a IX. század közepén megjelent álizidori gyüjtemény is. Ugyhogy már különös éllel lép ki a hatalom VII. Gergely és III. Sándor pápa alatt. — A római püspökök már pápáknak, azaz: kiválóan atyáknak neveztettek, s minden törekvés, mely hatalmuk ellen intéztetett, még inkább szilárditólag hatott. Végre III. Incze korában már dogmaként hirdettetett, hogy: a pápa Krisztus helytartója, minden hivő feje s az egyháznak korlátlan hatalmu kormányzója.

Ujdonságok.

— **A honvédrokkantak menházára** egy 1848—9-ki 10-dik zászlóalji honvéd e g y frtot adományozott. Főösszeg: **1234 frt 61 kr, 3 darab arany és 3 ezüst huszas.**

— **A Batthyányi Lajos gr.** emlékszobára N a g y L a j o s szappanos mester ur 2 frtot adományozott. Főösszeg: **335 ft.**

☐ **A vasárnapi iparos iskola megnyitásának küzdelmei.** Minden kezdet nehéz, ez régi és igaz közmondás, de hogy a vasárnapi iskola küszöbén álló megnyitására is lehessen azt alkalmazni, arra elkészülve nem voltam, pedig ez szomoru való.

Évek óta sohajtanak a nemes czéhek elöljárói és értelmes polgárai egy vasárnapi iskola felállitása után, és most miután az alkalom kész, midőn nyitva áll az ut a polgári életben oly szükséges tudnivalók elsajátitására és önkimivelésre, a legnagyobb közönyösség és részvétlenség mutatkozik.

Debreczenben körülbelől 500 tanoncz van és feltehető volt, hogy eleinte, ha nem több is, legalább egy ötöde részt veend a vasárnapi tanitásban, azonban mai napig mindössze t i z e n h á r m a n iratták be magokat, ennek oka pedig saját tapasztalásom szerint főkép a mester urakban keresendő, mert nagy részök tanonczait még vasárnapi napokon is munkára szoritja s oda nyilatkozott, hogy délelőt semmi esetre nem küldheti őket iskolába minthogy akkor nélkülözhetlenek a mühelyben.

Ilyen és több más alaptalan okokat kell naponta hallani és valóban ily szomoru tapasztalás után talán lankadott volna csak a z üdvösczél eléréseért, a n é p m i v e l ő d é s é r t igyekező fáradozásom: ha más oldalról nem akadtak volna derék polgárok is, őszinte örömmel üdvözlék e korszerü vállalat létesülését, kik a nemes czéltól áthatva az ügyet felkarolják és követésre méltó példával buzditják az ifjuságot.

Az egy forintra szabott tandij ellen sem lehet kifogás, mert az még az igen költséges iskolai felszerelvényekre, rajzminták beszerzésére és egyéb költségek fedezésére sem elég, és igy az öt müködő tanár jutalmazásáról egyelőre alig lehet szó; és ezen önzéstelen feláldozásuk és lemondásuk a hétnek egyetlen pihenő napjáról valóban több méltánylást, elismerést és részvétet érdemelne az iparos osztálytól.

Mindamellett el vagyok határozva a megkezdett uton haladni és daczára minden nehézség s akadálynak, habár gyér számu hallgatókkal is, a vasárnapi iparos iskolát j ö v ő hó 3-án m e g n y i t a n d o m, bizván azon felvilágosodott értelmes polgárok és czéhek pártolásában, kik eljöttnek hiszik már azon időt, amidőn a munkás osztálynak vasárnaponkint nemesebb foglalkozásra kell alkalmat nyujtani, sem mint dologtalanul az utczákon csavarogni, vagy egész héti keresetüket egészségök és erkölcsük rovására korcsmákban elpazarolni engedni.

Felkérem tehát ismét a nemes czéhek t. elöljáróit és e nemes város polgárait, hogy hatáskörükben odamüködnének, miszerint az iparos osztálybeliek mindinkább győzessenek meg a v a s á r n a p i i p a r o s i s k o l a oly égető szükségéről, melyet továbbra halasztnni a jövendő iparos nemzedék ellenében bün volna.

P. N a g y S á n d o r.

— **Torna egyleti ügy.** E hó folyamán több buzgó nevelés-ügy barát lépett a pártoló tagok sorába, kiknek becses nevei a választmány meghagyása folytán együtt fognak általam majd e lapok hasábjain közzé tétetni; azonkivül a l a p i t ó t a g o k l e t t e k: a helybeli takarékpénztár 50 frt. István-gőzmalom-társulat 50 ft, — továbbá 25—25 ftot Szikszay József, Rickl József Zelmós, Fényes Menyhért urak, végre Klein Gizella urhölgy egy db aranyat küldött kezemhez ösztöndijul a tornászat érdekében, a választmányra bizván az e feletti rendelkezést.

Kedves kötelességet teljesitek, midőn e kegyes s buzgó adakozóknak, a választmány ünnepélyes köszönetének nyilvánitásaig, tiszta kebelből eredt szives hálámat fejezem ki e lapok hasábjain, s zsenge egyletünk ügyét továbbra is a mélyen tisztelt közönség hathatós pártfogásába ajánlom. Debreczen, 1870. évi márcz. 30.

Varga Lajos elnök,

*** **A tüzoltó diákok** évenként tartatni szokott hires majálisa az idén is meglesz, a vigalom napjául május 21-dike már ki is tüzetett.

*** **A kollégiumban** már megkezdettek a kőmives munkálatok, az ujonan épitendő lakszobák alapja készitéséhez több részen hozzá fogtak, az ünnepélyes alapletétel is nem sokára megtörténik. — csak a püspök felgyógyulására várakoznak.

*** **Deákpárti lap Debreczenben!?** Létezéséről a közönség bizonyosan még keveset tud. De van. Legalább a „Nagyváradi lapok" Homoki nevü levelezője ezt irja városunkból: hogy csakugyan vannak itt diákpártiak: mutatja az is, hogy a z e z e n e l v e k e t v a l l ó „Alföldi hirlap" Telegdy László ur szerkesztése mellett folyvást fentartja magát. És e közlemény az érdeklett helyről nincs megczáfolva. Napi eseményként kivántuk a puszta tényt jelezni. Reméljük czáfolatát is mielőbb közölhetni! Vederemo!

— **A főiskola** alapkőletételével öszszekötendő ünnepély megtartása május hónapra halasztatott.

** **A debreczeni szintársulatra** vonatkozólag a „Reform," ugy szinte a „Főv. Lapok" tegnapi száma egy hirt tesz közé, még pedig mig az utóbbi csak feltételezetten, az előbbi határozottan irja, hogy: „A debreczeni szintársulat, mely minden évben a nyári idényre Nagy Váradra szokott átrándulni, még csak az idén megy oda. Jövőre a társulat, melynek a legjobb vidéki tagjai vannak, o p e r e t t e s v i g j á t é k-társulattá szervezi magát, s május 1-től októberig a pesti szinkörben fog játszani." Igenis igaz, hogy szinészeinknek az idén fog letelni a nyári állomásra czélzólag a váradiakkal kötött szerződésük, — de még nincs eldöntve, hogy vajon nem fog-e az ujból megujittatni. A debreczeni szintársulat maga, ohajtaná a nyári idényt továbbra is ott tölteni, — azonban a kolozsvári szintársulat szinte szemet vetett Biharmegye székhelyére s mindenik vetélytárs igyekszik most már pártot gyüjteni, hogy midőn majd kenyértörésre kerül a dolog, bátrabban álljanak egymással szem közt. Kié lesz a győzelem? bizonytalan. Addig tehát időelőtti közlemény határozottan állitva, hogy „még csak az idén megy oda," t. i. a debreczeni szintársulat N.-Váradra. Hogy jövőre a május — szeptemberi időközt szinészeink Pesten töltenék, a fentebbiekből következtetve: semmi sincs, — legalább egyelőre még tervbe sem vétetett. Egyesek jöttek ugyan erre az eszmére, de az egész társulat, természetes nem is intézkedhetik effelől addig, mig Váraddal tisztába nem jön.

*** **Tolvaj pinczér.** Ma reggel viradóra nehány üveg pezsgő a „Fehérló"-ból elveszett; a pinczérek kérdőre vonatván, kisült, hogy valami jóravaló pinczér követte el a lopást, egy üveget meg is találtak — nem ő nála ugyan, hanem egy csizmadialegény barátja lakásán az inas ágya fenekén — a háziak nagy bámulatára.

*** **Botrányos tett.** Tegnap a Dégenfeldház alatti boltok egyike előtt egy a szabómesterek által használt vasaló volt kitéve, egy kis fiu arra menvén, gyermekes pajkosságból valami

TÁRCZA.

A tűzpróba.

Regény az amerikai életből.
— Irta: **Dr. Williams J. B.** —
(Folytatás.)

— Ez nagyon helyes megjegyzés volt öntől Larkins ur — szólt Cassandra kisasszony. — Mily sokszor vagyunk kénytelenek a külvilággal szemben, ajkunkra mosolyt erőtetni, mig tulajdonképen az egész világegyetem mint szomoru semmiség tünik föl előttünk. Mily találóak egy másik költőnek e szavai:

„Gonddal küzdünk s énekelünk.

— Ejh! — szólt a százados, én részemről mitsem tartok a tört szivekről s több efféle hiábavalóságról, mely a világot szomoru semmi gyanánt tünteti elő. Az efélék csak zavart agyuaknál fordulhatnak elé.

— Most mondott legnagyobb igazságot teljes életében, — szólt Scratchemné közbe — valóban az efélék mind csak holmi szerelmi történetkék olvasásából származnak, melyek pedig megannyi hazugságok. Ha rajtam állana, valamennyi regényt betiltanék.

— Azonban — vágott közbe Larkins — a képzelődő tehetségnek valamennyi szülöttét még sem lenne oly kegyetlen Scratckemné asszonyság, hogy megsemmisitse. Hiszen akkor a világot élvezetének fele részétől fosztaná meg.

— Én nem értek az efélékhez, — viszonzá a nő. Elég az ahoz, hogy én soha sem olvastam azokat az ostobaságokat és nem is varrok himet az efélékből.

— Én minden tekintetben csatlakozom Larkins ur nézetéhez — szólt Cassandra. Ha elvonják tőlünk a költők és regenyirók müveit, akkor mi sem marad, a mi e világon előttünk az életet becsessé tehesse.

— Merő esztelenség! — fakadt ki anyja. — A költők és regényirók nem sokat hoznak a konyhára s ki az efélékkel foglalkozik, az egyebet sem teszen, mint hogy lopja az istenadta napot.

— Mellesleg mondva — szólalt ismét a százados meg, ki e társalgással már torkig jól lakott, — hová maradhatott Charlton tudor e reggel? Talán csak nem beteg?

— Nagyon is egészséges, már arról én merek tanuságot tenni, — szólt Scratchemné asszony, ki halkan épen a kérdezett ifjunak fizetési hátránya felől beszélgetett; — oh ő bizonynyal nem feledkezik el, reggelijét elfogyasztani, legyen ön e tekintetben teljesen megnyugtatva.

— Nekem pedig ugy tetszik, hogy a fiatal ember épen nem örvend a legjobb egészségnek, — szólt a derék százados. Nem kerülte ki figyelmemet halvány szine és véznasága. Én. . . . A százados itt hirtelen félbeszakitá beszédét, mert e pillanatban megnyilt az ajtó és Charlton Reginald belépvén, helyet foglalt az asztalnál.

Mintegy 22 éves ifju volt ez, magas, szép és jól termett, szabályos vonásokkal, melyekről nemesség, nyiltság és értelem sugárzott. Széles magas homloka szellemi tehetség felől tanuskodott, mig mandulaalaku finom metszetü sötétkék szeme szép fejének, — melyet sötétbarna kondor fürtök boritának — legvonzóbb részét képezte. Ez előnyeihez járult még megnyerő mosolya, melynél két sor szabályosan nőtt gyöngyfehérségü fog tünt elé. Szóval Charlton Reginald egyike volt a legszebb férfi alakoknak. A fiatal ember e pillanatban halvány volt s arczán a gond és a legmélyebb bu kifejezése látszott. Nyájasan hajtá meg magát a jelenvoltak előtt és leült, anélkül, hogy különben egy szót is szólott volna.

— Ön ma igen halovány, — szólt hozzá a százados; — talán nem jól érzi magát?

— Köszönöm kérdését százados urnak, — válaszolt az ifju, — én meglehetősen érzem magamat.

— Akar ön reggelizni? — kérdé Scratchem asszony oly hangon, mely minden másnak, csak nyájasnak nem vala tartható.

— Ha megengedi asszonyom! — szólt Reginald.

A nő nem a legszivélyesebb modorban tette eléje a reggelit, miközben czélzással mondá:

— Nem lehet eléggé csodálkozni a felett, mily méregdrága most a hus, — elhiheti ön. Valóban nem tudom, mi tevő legyek, ha ez áremelkedés még sokáig igy tart. Ha pontosan nem kapom a kosztpénzt, lehetetlenség ugy intéznem a dolgot, hogy fönnakadást ne szenvedjek.

Reginald arcza lángvörössé vált, mert e szegény ifju, a szégyenérzeten, adósságát illetőleg, még nem tudta magát tulteuni.

— Különösnek tetszik az nekem, — folytatá a nő, — hogy némely ember csak ugy szedi magába a sok jó étkeket egymásután, melyek oly sok költségbe kerültek és arra nem is gondol, hogy, bizony még fizetni is kellene azokért. Hogy lehet akkor a szegény elhagyatott állapotban levő özvegyasszonyoknak boldogulni, ha pontosan nem fizetik őket?

Ez igen sok volt egyszerre oly önbecsérzettel biró egyénre nézve, mint a minő az ifju orvos volt. Nyugtalanul fészkelődött székén és egyetlen szó ellenvetést nem birt tenni.

— Én részemről felette csodálkozom, — kezdé ismét a nő — hogy némely embernek nem akad torkán az étel, ha meggondolja, hogy minden falatnál, melyet szájába teszen, egy szegény özvegyet rabol meg.

Ily modorban folytatá a nő beszédét, hogy kosztosait a reggelizés alatt szórakoztassa. Igazságtalanok lennénk azonban Scratchemné kosztosai iránt, ha elhallgatnók, hogy mindnyájan részvéttel voltak Reginald irányában. Becsületes finom magaviselete által mindeniknek rokonszenvét magára vonta, s a zsörtölő nő megjegyzései felett átalában megbotránkoztak mindnyájan. A százados több izben tön kisérletet a társalgásnak másfelé terelésére nézve, de Scratchemné sehogy sem akart fölvett tárgyától eltérni.

Végre a doktorra nézve oly keservessé vált reggelizésnek is vége szakadt. A két Tavish kisasszony legelőször vonult vissza szobájába s utának a százados. Larkins Péter pedig napi dolgai után látott. Ezt követte Charlton Reginald; de még ki sem lépett az ajtón, midőn egy kéz érintette vállát. Az érdemes gazdasszony volt, ki őt fölkérte, jönne be pár szóra hozzá a másik szobába. A szegény Reginald inkább szeretett volna szerepet cserélni azokkal, kiknek a termopyllei szoroson kellett áthatolniok, és inkább rászánta volna magát még arra is, hogy a pokoltüzén keresztül menjen, mintsem e gonosz nőt követni kellessék. Azonban nem lehetett a dolgon változtatni.

— Charlton tudor, — szólt Scratchemné ünnepélyes hangon, — már ma ismét egy fizetési hét telik le, tehát összesen hat fizetetlen hét — annyi mint 36 dollár. Igen nagy szivességet teszen ön velem, ha azt nekem megfizeti.

— Rendkivül sajnálom kedves jó asszonyság, hogy nincs módomban, még ma ez összeget kegyednek lefizetni.

— Semmi „kedves jó asszonyság" — erre nekem semmi szükségem! Én csak azon csodálkozom, hogy nem szégyelli ön magát az én keservesen keresett kenyeremet fogyasztani anélkül, hogy fizetne.

— Higyje meg nekem Scratchemné asszony, hogy távolról sem szándékozom kegyedet megkárositani... Csak egyedül azon mulik... hogy most oly helyzetben vagyok... hogy...

A szegény ifju nem mondhatta tovább. Könybe lábadt szeme, s hogy azt eltitkolja, elforditá arczát.

— Szép szavakkal nem lehet a kosztot kifizetni — szólt Scratchemné. Hanem most hallgasson meg engem, de jól. Én nem akarom, hogy ez a dolog tovább is igy menjen; annálfogva én az ön holmiját biztositék gyanánt visszatartom, mig nekem megfizethet. Az lenne még csak szép, ha az én szemem koppanna azért, hogy egy ilyen nagy nyurga férfit bizlalgatok. Én csak annyit mondok még önnek, hogy megelégeltem már a várakozást, tehát rajta legyen, hogy valahonnan még ma estig pénzt keritsen, mert különben egy óráig sem hál többé e fedél alatt.

(Folyt. köv.)

maszatot lökött a vasalóra, mit látván a szabó, dühösen kirohant, a fiut kegyetlenül felpofozta, ugy, hogy az beteg lett bele. A gyermek atyja — Ilozsvay Gusztáv a kapitányi hivatal utján keresi a sérelem orvoslását. Reméljük, az ily embertelen tett elkövetője megkapja méltó büntetését.

— **Sürgönyforgalom** a debreczeni m. k. főtávirdai állomáson március 29-én: a pénztárnál felvétetett sürgöny 54, megérkezett és kézbesittetett 42, felvett 124, kiadatott 124, összesen 344 db. Dobrowszky, gondnok.

Országgyülési értesitő.

(Márczius 29.)

Elnök: Somssich. A kormány részéről jelen: Lónyay, Mikó, Eötvös, Gorove, Horváth.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után elnök bemutatja Nyitra m. közönsége kérvényét, melyben az 1868-ik 56. t. czikknek a kisebb városokra is leendő kiterjesztését kéri. — Továbbá Nyitramegye közönsége kérvényét, egy önálló független magyar bank felállitása iránt.

Miletics benyujtja Joannovics Vladimirnek franczia nyelven szerkesztett kérvényét, melyben a szerb fejedelem ellen elkövetett merénylet idejében történt elfogatása és letartóztatása ügyében a háztól orvoslást kér, miután a belés igazságügyministertől elégtételt hiába kért.

A kérvények kiadatnak a kérvényi bizottsághoz.

Széll Kálmán olvassa a pénzügyi bizottság jelentését a Simay által az állami ut- és hidvámok megszüntetése iránt beadott törv. javaslat tárgyában, mely igy hangzik:

Az állandó pénzügyi bizottság nem tartja igazságosnak és az egyenlő és közös teherviselés elvével megegyeztethetőnek, hogy az ország némely része bizonyos kivételes adóztatási nemmel legyen terhelve.

Ez okból, de azon szerfelett nyomasztó aránytalanság miatt is, melylyel az ut és hidvámok a jelenben a vidékeken alkalmazva vannak, a bizottság azokat ugy, mint jelenleg fennállanak, nem tartja fentarthatóknak; azoknak az év folyamában történő rögtöni megszüntetése azonban főleg a már megkötött bérszerződések miatt nem eszközölhető nagy zavarok és nehézségek nélkül; a bizottság tehát azon véleménynyel terjeszti ezen tjavaslatot a t. ház elé, miszerint az ut- és hidvámok f. évi junius 30-ig fentartandók, azontul pedig megszüntetendők volnának:

Miután azonban az 1870. évi államköltségvetés fedezeti részében az állami ut- és hidvámok felvéve nem voltak és a képviselőház e czim alatt a fedezetben nem szavazott meg semmit és azok jelenleg csak azon felhatalmazásnál fogva szedetnek melyet az 1869. évi XXVI. tcz. adott, a bizottság a törvénynek meghozatalát arra nézve, hogy megszüntettessenek, nem tartja szükségesnek, ellenkezőleg felhatalmazandónak véli az államköltségvetési törvényben a pénzügyministert arra, hogy azokat f évi jun. 30-ig de nem tovább fentarthassa és szedhesse.

Ez által az állami ut- és hidvámoknak megszüntetése e naptól fogva ki lenne mondva.

A bizottság nem mulaszthatja el, hogy ezuttal is ki ne jelentse, mint azt már többször kiemelte a kérdés sürgősségénél és fontosságánál fogva, miszerint szükségesnek tartja, hogy a ministerium lehetőleg a jövő évi költségvetéssel egyidejüleg egy az utrendszert végleg szabályzó, annak fentartási és kezelési módozatai és eszközeit is megállapitó javaslatot terjesszen a ház elé. A bizottság nézete szerint előre látható, hogy az állami utaknak jó karba helyezése és fentartása általánosan, de az egyenlő és arányos adóterhek elvei szerint alkalmazandó ut- és hidvámok behozatala nélkül nem lesz azon eredménynyel eszközölhető, melyet az ország fokozott kereskedelmi és forgalmi igényei jogosan megkövetelnek.

Elnök mind a jelentést, mind a számvevőszékre felveendő 80 ezer frt, ugyszintén a pestvárosi törvényszék fizetésének emeléséről szóló jelentéseket a holnapi ülés napirendjére tüzi.

A ház ezután a napirendre tér, melyre Tisza Indítványa van kitüzve.

Tisza Kálmán örvend, hogy indítványáról többé senki sem tagadja, hogy az alkotmányos, hogy senki sem állitja, mintha a háznak nem volna joga a vizsgálatot elrendelni. Az egész vita igazolja, hogy a vizsgálat megindítása szükségesség. Hollán tegnap igen melegen állitott egyetmást, mintha bizony azáltal, hogy valaki nagy páthóssal állit valamit, az bizonyitékul is vétethetnék. Majd a vizsgálat deriti ki, mi az igaz. Hollán azt hiszi, hogy a vizsgálatnak csak az lenne czélja, mikép bizonyos dolgokra kideritse a valóságot; a vizsgálatnak czélja az is, hogy a közvéleményt bizonyos dolgokról felvilágositsa.

Mikó gr. azon észrevételére, hogy csak gyanusitás volt jutalma, megjegyzi, hogy az ellenzék és közlönyei a gr. személyét mindig kiméli; hasonlitsa össze valaki a jobboldali lapok kifejezéseit az ellenzékiekéivel, átlátja, hogy melyik oldalon használták jobban fegyverül a gyanusitást (nevetés a jobb oldalon; felkiáltások: Ellenőr, egy hang: az állitása vakmerő, erre roppant lárma a baloldalon; hangos kiáltások: kimondta azt?) Az illető jobboldali képviselő feláll és kijelenti, hogy áll szavának. Csernátoni felkiált: szemtelen; Simonyi Ernő és Patay kiván ják, hogy az illető képviselő rendre utasittassék; elnök nyilvánitja, hogy ő csak a ház határozata folytán tehet rendreutasitást. E leirhatlan lármás és izgatott jelenet tart néhány perczig, minek elmultával Tisza K. folytatja beszédét: gr. Andrássy nevetett nyilatkozatomon, nem volt joga; mert az ellenzéki közlönyökben nem találni oly nyilatkozatokra, mint a milyenek személyt és vagyont illetőleg, a subventionált Hirmondóban és Esti lapban foglaltatnak! Kéri inditványa elfogadtatását. — Andrássy Gy. gr. azt hiszi, elég oka volt nevetni; felolvassa az Ellenőr számából, melyért legközelebb Csávolszky perbe fogatott, ama tételt, miben az mondatik, hogy a pénzügyminister az uj kölcsönnel épen ugy meglopja az ország vagyonát, mint a belügyminister gyalázatos törvényjavaslatával az ország becsületét.

Csernátony. Ha idézni akart Andrássy gr. tartozott volna az egész czikket felolvasni, mi védelmül iratott; egyébiránt sajtóper levén inditva ama czikkért, nem volt joga ministerelnöknek a felett itéletet mondani.

Simonyi Ernő czáfolja Andrássyt és Hollánt. Lónyay felel Simonyinak. Végre szavazás utján mind Tisza, mind Simonyi inditványa elvettetett; emez 83 szótöbbséggel. Ezután kihirdettetett a vallás- és közokt. minister felügyelete alatti alapok és alapitványok megvizsgálására elválasztott tagok névsora, kik következők: Perczel B., Hoffmann P., Simonyi E., Ghiczy K., Nyáry P., Salamon L., Vukotinovics, Horváth M., Szlávy J., Török D., Mihályi P. és Győrffy Gyula. Az egyetem vagyona kimutatására, megvizsgálására elválasztattak: Bujanovics, Kautz Gy., Madocsányi P., Wächter Fr., Paczolay, Szaplonczay és Ghiczy Ignácz.

Fővárosi értesitő.

** Ő felsége délelőtt s délután rendes sétákat tesz a várkertben, azontul államügyek veszik igénybe minden idejét.

** Gr. Karácsonyi Guidó termeiben mára mükedvelői előadást terveztek, kitüzött darab egy franczia vigjáték „Trop curieux“ czimmel és egy operette.

** A honvédelmi ministerium elrendelte, hogy a tanitók s a tanitványok, kiket a honvédséghez soroztak s a mostani hadgyakorlatra behivtak, azonnal bocsáttassanak szabadságra s csak augustus és september hónapokban hivassanak ujra be.

** Egy kétségbeesett fiatal nőt a napokban egy városi biztos éppen abban a pillanatban ragadott meg, midőn a Dunába akart ugrani. Öngyilkossági szándékának okául férje hütlenségét hozta fel, ki őt a legnagyobb nyomorban elhagyta s mással szökött meg.

** A Willcsek J., Mayer György és társai ellen tegnapelőttre kitüzött esküdtszéki tárgyalás az esküdtek kis száma miatt elmaradt.

** Dr. Rau a kitünő nemzetgazda felett, ki a m. tud. akademiának kültagja volt, s ki közelébb halt meg Heidelbergben, dr. Kautz Gyula fog tartani emlékbeszédet a m. akadémia jövő gyülésén.

** Vodianer Albert és Móricz mint a „Vodianer és fia“ czég örökösei 47,526 frt 83 krnyi összeget tettek le Pestvárosánál, mint oly összeget, melyet egy nehány kihuzott Keglevich sorsjegy nyert, melynek azonban — csodálatos! — ekkorig még nem akadt gazdája. A pénzt Pestváros letéti hivatala fogja kezelni s kamatai a várost illetik. A város fogja aztán kifizetni a sorsjegy tulajdonosoknak az illető nyereményt, ha t. i. jelentkeznek.

** Az orsz. dalár- és zeneünnepély bizottmányának müvészeti szakosztálya mult pénteken tartott ülésében, a városligetben aug. 20-án tartandó dalár-összeljárásokra a Kölcsey-hymnusz éneklése után négy kardalt, két eredeti magyart és két nem magyart tüzött ki. A két magyar kar megirására a bizottság egyhangu felkérésére Erkel F. és Thern K. vállalkoztak. A két nem magyar kart Rietz „Csatadala“ és Marschner „Szabadságdala“ képezendik.

Belföld.

*** Nagyváradról, márt. 26. Városunk a csendesség házája, kivált igy böjti időben; itt nem háborog mostanában még a hirhedt Balla Gergely sem, ki egykor a nagy Debreczent ugy fellármázta, hogy az igazi Weselényi sem csinált nagyobb zajt hajdanában a megyei gyüléseken; egyébiránt a Balla ügyében már befejeztettek a vizsgálatok, valóban oly dolgokat mivelt ő, hogy eddig a képzelet még olyat alig teremtett, a haza majd minden részében megfordult, s mesés csinjei után mindenünnen megszökött; ügyének nyilvános tárgyalása nemsokára megfog történni, akkor többet irunk róla. — Egy másik szomoru esemény még nagyobb mértékben foglalkodtatja nálunk a közfigyelmet. Az eset ez. Bizonyos Schwarcz Leopold nevü schuszter nem elégedvén meg itteni keresetével, nehány év előtt kivándorolt Amerikába, magával vitte 9 éves leányát is, uti társul szegődött még hozzá pár vállalkozó. — A schuszter neje itthon maradt, s várta, mig férje gazdagon visszatér; de szép reménye nemsokáig tartott, mert e napokban hallja a megdöbbentő hirt, hogy férje meggyilkoltatott. Ugyanezen időben egyik kivándorlott társa megszökött Amerikából, utána rögtön táviratoztak, itthon pedig a gyanus egyén befogatott. És most a meggyilkolt szerencsétlen kis leánya egyedül, minden gyámol nélkül van az idegen földön. — Legujabban elhatároztatott, hogy a jogakadémia épületét megveszi a város, városházának. — Megemlithetném még a sok figarós ifjut városunkból, de — fájdalom — már ez nem ujság.

*** Alföldi életkép. Nagy-Kanizsán történt a mult héten, hogy a postakocsi az utcza közepén lefagyott a sárba. Vajon az utak, vagy a lovak rosszabbak ott?

*** Leégett falu. Csentész községben (Ungmegyében) e hó 23-án tüzvész ütött ki nagy vihar között, s pár ház kivételével az egész falu leégett, ezenkivül még négy gyermek és 7 darab állat lőn a veszély áldozatává.

*** Sopronban télvan; a nagy hó fuvatagok miatt a postai és vasuti közlekedés sok késedelmet szenved.

*** Pécsett a tanuló ifjuság gyorsirászati egyletet alakitott.

Politikai szemle.

— Bécsben a Giskra visszalépte foglalkoztatja az elméket. A „Morgen Post“ azon hihetetlen dolgot beszéli, hogy Giskra — kinek lemondását illetőleg még nem tétetett közzé a császár beleegyezése — uj ministerium alkotásával lenne megbizva. Beust gr. ő felsége által Budára hivatott, ki is oda e napokban utazik, hol ő felsége april 5-ig fogna maradni. A ministerium Lónyayval megegyezett a határőrvidék kérdésében, s az egyesség szerint Magyarország 2%-kal járulna ismét a közös költségekhez; az államadóssági arány pedig változatlanul maradna. Ezen egyesség Budán a ministertanács, és azután az országgyülés elé fog terjesztetni.

A porosz király legközelebbi születésnapja alkalmára a német fejedelmek megküldték szerencsekivánataikat; az északnémet fejedelmek közül csak a meklenburg-streliczi és a délnémetek közől csak is a bajor uralkodóház nem volt családtag által képviselve. A schwarzburg-rudolphstadti és schaumburglippai herczegek, kik személyesen tisztelegtek, a király által tábornagyi ranggal jutalmaztattak.

Mint bizonyost beszélik, hogy még az országgyülési idény befejezte előtt conservativ részről inditvány fog tétetni, hogy a királyt az északnémetországi császári koronával kinálják meg. Oroszország részéről nem fognák engedni, hogy Németországban császárság alapittassék. — A würtembergi ministerváltozás, mely a poroszok előtt kedves Suckov tábornokot kiütötte, és a tartománygyülésnek elnapolása rosz vért csinált itt; és ugy a nagynémet, mint a néppárt részéről proklamatiók intéztettek a néphez e miatt.

Franczia országban nagy elégületleneéget szült a Bonaparte Péter herczeg, Noir gyilkosának a toursi törvényszék által szabadon bocsáttatása; kivált a radikálisok részéről el nem fog maradhatni, felhaszn álni e nagy baklövést a császárság ellen. A toursi törvényszék akár jogi szempontból itélt, lehetett volna annyira hü az igazsághoz, hogy egy fegyvertelen ember elleni gyilkos merényletet önvédelemnek ne fogadjon el, — akár politikai indokok birták rá, hogy a birói igazságszolgáltatás teendőit mellőzze, lehetett volna oly eszélyes, hogy a világ előtt ily nyilván el ne árulja részrehajlását, a mi messsze kiható következményeiban, a császárság hátrányára fog hatással birni. A kormánykörök a senatus consultummal foglalkeznak; melynek többi hiányai közt nagy foltja azon tétel, hogy az alsóház szünetelése alatt, a felsőház lenne hivatva, minden a törvényhozás körébe eső teendőket végezni. Kétkednek, hogy a ministerium maga is rá álljon ezen alkotmányellenes megállapodás elfogadására,

Olaszországban e hó 22-én republicanus mozgalmak hire járt. Páviában a fegyvertárra intézett támadás e hir alaposságát igazolta. De mivel ez nem sikerült, Majlandban s egyebütt is elhalasztották a fölkelők tervök kivitelét. Azonban a vulkánszerü forrongás kitöréssel fenyeget.

Különfélék.

Montalembert.

(U.—i.) Ama férfiak, kik Francziaország politikai és irodalom-történetében a jelen század alatt ragyogtak, egymás után tünnek el az élők sorából. Berryer mint aggastyán, de szellemének teljes erejében mult ki. Lamartine is elhalt, és most egy harmadik nevezetességet törölt ki a végzet az elevenek létszámából, ki emlitett férfiaknál fiatalabb volt s csaknem harmincz éven át mint iró és szónok, a nyilvánosság terén a legmagasabb fokra emelkedett.

Montalembert Károly gróf egy Poitonban született előtt megtelepedett nemesi családból származott. Őseinek egyike Montalembert Endre, I. Ferencz oldalánál Landrecynél csatázott V. Károly ellen, és Therouanne-nál esett el. Nagybátyja Montalembert René Márk, őrgróf a hétéves háboru alkalmával kitünő szolgálatokat tett s az akkori mérnökökkel daczolva, az erődítési müveleteknél fontos javitásokat hozott be. 1800-ban mint a franczia hadsereg legidősebb tábornoka mult ki.

Montalembert René gróf, több sorsosával 1792-ben odahagyta Francziaországot, s az atyja által vezényelt „Corps d' Emigration“-hoz csatlakozott. Midőn Condé serege Hagenau és Bentheimnál feloszlott, angol szolgálatba lépett és részt vett az egyiptomi, indiai és spanyol hadjáratokban, hol ő ezredesi rangot nyert. A második restauratio korában visszatért Francziaországba s 1826-ban Svédországba ment, hol is mint Franciaország követe, X. Károly buktáig maradt. A juliusi forradalmat egy évvel élte tul.

Ennek fia Károly 1810-ben Angliában született. Anyja Forbes skót családból eredt. Még mint nagyon fiatalember, Lamennais apáttal benső ismeretségbe jött, ki dühös védelmezője volt a katholicismus, és democratia közvetitő szövetségének, melynek organumaul alapitá az „Avenir“ czimü lapot. Mindketten bátran harczra szállottak a párisi egyetemmel s hogy saját rendszerüket érvényesithessék, anélkül, hogy batósági engedélyt kértek volna, „szabad iskolá“-t nyitottak meg.

Lacordaire, ki az ügyvédséggel négy évvel azelőtt hagyott föl s pappá szenteltette magát fel, az ügyvédegylethez kérelmet intézett, hogy mint ügyvéd és lelkész müködhessék s ezt tőle megtagadták, — akkor a IV. Henrikféle „Collége“-nél mint káplán volt alkalmazva. — Az „Avenir“ összehozta a három barátot.

E lap jelmondata volt: „Isten és szabadság, pápa és szabadság!“ Nemcsak vallási, hanem a polgári és politikai szabadságnak is védője volt ez organum, mint amelyek a katholicismussal tökéletesen egyeztek. Azonban e lap ellen éles kifejezései miatt vádat emeltek, és Lamennaist, mint főszerkesztőt, a párisi esküdtszék elé idézték, hol ő saját maga védte magát. Montalembertet szintén felelősségre vonta a fegyrendőri szék, ama borzasztó vétség miatt, hogy ügyérségi engedély nélkül iskolát merészelt alapitani. Még a tárgyalás kezdete előtt halt el atyja és Montalembert pairi méltóságra emelkedett. Fölhivta a kamarát, melynek tagja volt, védelmére, s ügyét remek beszédben világitá meg. De a törvény szavai nagyon is világosak voltak; őt vétkesnek tartották, mivel hivatalos engedély nélkül a betük ismeretére tanitá s a leglágyabb büntetés gyanánt 1000 franknyi birságban marasztatott el. Midőn a törvényes kort — 1835-ben elérte elfoglalta helyét a pairék kamarájában s első szónoklata legott surlódásba hozta őt a ministeriummal. Beszéde a sajtószabadság korlátozása ellen volt intézve az ismeretes szeptemberi törvények ellen, melyeket a cabinet a Fieschi merénylete után hozott.

(Folyt. köv.)

Legujabb.

— Pest, márczius 30. Nemeskéri Kiss Miklós, volt 1848-49-ki honvéd-ezredes, ki jelenleg Párisban lakik, a honvédalapra ezer fankot küldött.

— Kikinda, márczius. 29-dikén. Miletics a bassahidi követválasztásnál tegnap ujra megválasztatott 1027 szavazattal a kormányjelölt ellenében, ki 213 kapott.

— Bécs, márcz. 29. Taffe ma titokban Budára megy. A ministerium megmaradása bizonyosnak látszik. Giskra utóda hir szerint Tinti lenne.

— Páris, marcz. 28. A France szerint a császár egy rendeletet irt alá, mely Bonaparte Pétert számüzi. — Francziaország nem szándékozik külön megbizottat küldeni a római zsinatra. — Fonvillenek Lyonban megválasztatása valószinüségre emelkedett, befogatása óta. A Marseillaise igy szól: az esküdtszéki itélet után következik a nép itélete. — Ujabban is több befogatás történt mart. 27-én, melyek a császár elleni merénylettel vannak összefüggésben.

Közgazdászat.

(E.) Debreczen, márcz. 29-én közép ár: — egy mérő buza 4 ft 10 kr, kétszeres 3 ft 30 kr, rozs 2 ft 55 kr, árpa 2 ft 25 kr, zab 2 ft 13 kr, tengeri 2 ft 70 kr, köles 3 ft, kása 5 ft, egy zsák burgonya 2 ft; egy mázsa szalonna 26—28 ft; egy mázsa háj 31—33 ft.

A baromvásár csekélyebb volt mint a mult heti, ellenben még is több szarvasmarha adatott el, valamint ló is.

Időjárásunk esőre változott, enyhös.

Bécsi tőzsde, mart. 30. Cs. arany 5.85. ezüst 121.15

Felelős szerk. s kiadótulajd. **Oláh Károly**.

HIRDETÉSEK.

Birtok-bérbeadás.

Biharmegyében a **b.-ujfalusi** vasuti állomás mellett fekvő, legnagyobb részt kitünő buzaföldekből álló **2600** (1100 □ öles) holdnyi és a szükséges gazdasági épületekkel felszerelt birtok **6** vagy **10** évre bérbe adandó.

Értekezhetni **Pesten**, magyarutczán 34. sz. a. **b. Perényi Zsigmond** urnál vagy **Nagyváradon** ügyvéd **Sal Ferencz** urnál. 134 1—3

Ürgenyilasi földek árvereztetése.

A **nagycsere alatti** ugynevezett **ürgenyilasi** földekből a vámos-pércsi és nagy-diószegi ut közt eső **315** hold és 948 □ öl szántóföld fog a folyó év tavaszán **két évi használat** végett osztás alá kerülni: annálfogva a tek. tanács f. évi 1451. sz. végzése szerint elrendelt, s a jövő **április 7.** és több **következő napjain** a helyszinén azonnali **készpénz fizetés** mellett megtartandó nyilvános **árverésen** megjelenésre a bérleni szándékozók illően meghivatnak. 134. 4—8

Kelt Debreczenben, **márcz.** 1870.

Laky Lajos, tanácsnok.

Eredeti államsorsjegyek

mindenütt kaphatók, s az ezekre játszás szabad.

Ajtót kell nyitni a szerencsének.

250,000 frt

a legnagyobb nyeremény a legujabb nagy pénzkisorsolásban, mely a magas kormány jótállása mellett engedélyeztetett.

Csak nyeremények huzatnak, s a terv szerint nehány hó alatt **28,900** nyeremény fog bizonyosan kihuzatni.

Ezek közt 250,000, 150,000, 100,000, 50,000, 40,000, 30,000, 25,000, 2: 20,000, 3: 15,000, 4: 12,000, 4: 10,000, 5: 8000, 7: 6000, 21: 5000, 35: 3000, 126: 2000, 205: 1000, 255: 500, 350: 200 s 13,200: 100 márka ezüst.

Az állam által garantirozott ezen nagy sorsjátéknak legközelebbi huzása hivatalosan meg van állapitva.

1870. Április 20-án történik, s ehez:

1 egész eredeti sorsjegy csak 4 frt,
1 fél „ „ „ 2 frt,
1 negyed „ „ „ 1 frt,

mely összegeket osztrák bankjegyekben kérjük beküldeni.

Minden megbizás tüstént a legnagyobb gonddal eszközöltetik, s az eredeti sorsjegyet küldjük meg mindenkinek.

A megrendelések mellé minden megkivántató játéktervet hozzá csatolunk, s a huzás után a résztvevőknek a kihuzott számok hivatalos sorozatát megküldjük.

A nyeremények kifizetése állami jótállás mellett mindig a legpontosabban történik, s azt akár egyenesen megküldhetjük, akár összeköttetéseinknél fogva Ausztria minden nagyobb piaczán utalványozhatjuk.

Üzletünk a szerencse által kegyelve van, s legközelebb is több más nagy nyereményen kivül hivatalos bizonyitvány szerint három huzásban a főnyeremény háromszor nálunk nyeretett, s általunk az illetőknek tüstént kifizettetett.

Az ily szilárd alapokon nyugvó vállalatnál remélhetőleg határozottan lehet számitani az élénk részvételre, kérjük ennélfogva a közeli huzás alkalmából minél előbb egyenesen hozzánk fordulni.

S. Steindecker et. Comp.,
bank- és váltóüzlet **Hamburgban.**

Hol is mindenféle államkötvények, vasuti részvények és kölcsönsorsjegyek eladatnak és vásároltatnak.

☞ Tévedések kikerülése végett világosan kijelentjük, hogy az állam által garantirozott hasonló sorsjátékok közül egyiknek huzása sem történik a fent kitett határidő előtt; — s hogy minden megbizásnak eleget tehessünk, kérjük minél előbb és egyenesen ez eredeti államsorsjegyek végett hozzánk fordulni.

117. 3—6 ***A fentebbi.***

Ezt kell olvasni!!!

Az eredeti államjutalék-sorsjegyek kijátszása valamennyi kormány által törvényesen engedélyezve van.

Folyó é. április 20-án kezdődik a magas állam által engedélyezett és biztositott

négy millión felüli

tőkekisorsolás,

melyhez egy eredeti sorsjegynek (nem igérvénynek) ára 4 frt, 1 fél 2 frt, 1 negyed 1 frt o.é., mely összeg beküldése után én azokat a legtávolabbi vidékre is gyorsan és pontosan megküldöm.

Csakis nyeremények huzatnak.

A főnyeremények a következő összegek:

250,000, 150,009, 100,000, 50,000, 40,000, 30,000, 25,000, 2: 20,000, 3: 15,000, 4: 12,000, 11,000, 5: 10,000. 5: 8000, 7: 6000, 21: 5000, 4: 4000, 36: 3000, 126: 2000, 6: 1500, 5: 1200, 206: 1000, 256: 500, 2: 300, 354: 200, 13,200: 110 stb.

összesen 28,900 nyeremény.

Mindazok, kik ezen tőkekisorsolásban részt venni akarnak, felkéretnek, minélelőbb bizalmasan és közvetlenül az ezen sorsjegyek eladásával megbizott alulirott bankházhoz fordulni.

Játékterveket valamint a megtörtént huzás után a nyeremények és hivatalos kimutatását ingyen, minden felszólitás nélkül megküldöm.

M. Magnus,
bankár Hamburgban

Fortuna különös kegyének bizonyitékául szolgál, hogy a legutóbbi huzáson ismét mi fizettük ki a legnagyobb nyeremént. 83. 10—14

Hirdetmény.

Egy **jó családból való hajadon** keres magának foglalkozást valamely helybeli, vagy vidéki uri családnál akár mint

varrónő,

akár pedig mint

gazda-asszony.

Értekezhetni **czégléd-utcza 29. sz. a. az udvarban hátul.** 130. 2—3

Árverési hirdetmény.

Debreczen város törvényszékének telekkönyvi tanácsa részéről közhirré tétetik, miszerint a Koszorus Ferencz részére, özvegy Boldizsár Jánosné és gyermekeitől 572 afrt 25 kr és járulékai erejéig lefoglalt s 400 afrtra becsült **Csapókülvárosi** 3053. sz. **ház,** f. évi **április 20-án,** szükség esetére **május 20-ik napján** d. u. **3 órakor** a városházánál, a telekhivatal helyiségében birói árverésen el fog adatni.

Az árverelők által leteendő bánatpénz 40 afrt.

A vételár 3 részletben, a leütéstől 1—2—3 hó alatt lefizetendő 6% kamatokkal.

A többi feltételek a telekhivatalnál alulirott végrehajtónál megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának f. évi márcz. 4-én tartott üléséből.

112. 2—3 **Igmándi József**, tkvi előadó.

Önkéntes árverés.

A néhai özvegy Varga Gáborné, Nagy Sára hagyatéki tömegéhez tartozó következő ingatlan birtokok, u. m.

I-ik. A Köntöskerti, 1000 frt becsértékü, 10 kapa pajtás szőllő, folyó évi **március hó 31-kén**, azaz Csötörtökön délután 3 órakor, a helyszinén, —

II-ik. A Halápon 7 boglyás, 2000 forint becsértékü kaszáló, a folyó évi **április hó 2-kán**, azaz Szombaton délelőtt 10 órakor a helyszinén, az alább olvasható árverési föltételek mellett, önkéntes árverésen el fognak adatni.

Árverési föltételek:

1-ször Bánatpénz a becsérték, mint kikiáltási ár, 10 százaléka, mindenik birtokra, mit a vevő, a vételár egy harmadáig a leütéstől 8 nap alatt kiegésziteni, a vételár két harmadát pedig, a leütéstől számitva, 6% kamatjával együtt, 3 hó alatt köteles kifizetni.

2-or. Vevő a birtokot azonnal birtokába s használatába veszi, azonban ahozi tulajdoni jogát telekkönyvileg csakis az egész vételár teljes kifizetése után érvényesitheti.

Mely önkéntes árverésekre a venni akarók a mindnyájan nagykoru örökösök nevében alulirott által tisztelettel meghivatnak.

Debreczen, 1870. március 25.

Debreczeni László mk.
köz és váltóügyvéd,
mint a néhai özvegy Varga Gáborné, Nagy Sára természetes és törvényes örökösei megbizott jogi képviselője.

132. 3—3

Debreczen. 1870. Nyomatott a város könyvnyomdájában